

Redactie: F. Meiland, M. Schmitz

Inleveren kopij: Franka Meiland, Valeriusplein 9, 1075 BG Amsterdam, e-mail: fj.meiland.emgo@med.vu.nl

Redactioneel

Nu Sinterklaas met zijn pieterbazen weer naar Spanje is vertrokken en hij iedereen weer 'zoet' bevonden heeft, kunnen we weer opgelucht ademhalen en verder met het werk. Onder andere over dit werk kunt u in deze nieuwsbrief meer lezen. Verder zult u in deze nieuwsbrief ook weer de gebruikelijke tips/nieuwtjes op het gebied van symposia, websites en boeken lezen.

De volgende nieuwsbrief zal een speciaal tintje krijgen omdat het de laatste is die in het kader van het IMO project verschijnt. Hij komt uit in maart 2003.

Van Beresteyn Gerontologie Prijs voor ontmoetingscentra

Op woensdag 20 november werd de Van Beresteyn Gerontologieprijs toegekend aan het onderzoek naar het effect van ontmoetingscentra voor mensen met dementie en hun verzorgers. De keuze van de jurycommissie werd door juryvoorzitter, mw. J. van Leeuwen, tijdens de prijsuitreiking toegelicht. Een lovend rapport waarin de kracht van de ontmoetingscentra goed tot uitdrukking komt. Voor de prijswinnaar dus alle reden om trots te zijn.

Rose-Marie Dröes ontvangt de prijs uit handen van mw J. van Leeuwen (links prof. Knipscheer).

De jury spreekt hiermee haar waardering uit voor een project waaraan veel mensen met gedrevenheid hebben gewerkt. Dit geldt niet alleen voor de onderzoekers, maar ook zeker voor de mensen in de praktijk die dagelijks de ondersteuning aan mantelzorgers en dementerenden bieden. Deze combinatie van mensen uit de wetenschap en uit de praktijk, is een meerwaarde aan het project mede ook vanwege toenemende aandacht voor implementatie van onderzoeksresultaten. Het IMO-project zal hieraan alleen maar extra bijdragen. In die zin kan verdere verspreiding van de ontmoetingscentra in Nederland met een gerust hart tegemoet worden gezien. De prijs zal hieraan hopelijk een extra impuls geven.

Johan Osté, Coördinator Centrum voor Verouderingsonderzoek

Politiek bezoekt ontmoetingscentra

Op 27 september kwam mw. van Oerle-van der Horst (2e kamerlid voor het CDA) op bezoek (op de motor, met chauffeur!) in Quellijn. Zij vond het een heel indrukwekkend werkbezoek. Dit gold ook voor Maxime Verhagen (wederom CDA), die in Nieuwegein het ontmoetingscentrum bezocht. Door de uitreiking van de Van Beresteyn Gerontologie prijs is ook de 1^e kamer op de hoogte want mw. J. van Leeuwen (CDA) zat in de

jury en heeft de prijs uitgereikt. Allen zegden zij toe een goed woordje voor de ontmoetingscentra te doen!

Voortgang onderzoek

Alle gegevens zijn binnen (bedankt allemaal!) en de laatste interviews en enquêtes worden in de computer ingevoerd. Enkele eerste resultaten zijn al gepresenteerd op de laatste landelijke werkgroepbijeenkomst, n.l.: de mensen met dementie vertoonden na 7 maanden deelname aan het ondersteuningsprogramma in de ontmoetingscentra, relatief (ten opzichte van de reguliere dagopvang) minder inactief en minder niet-sociaal gedrag. Deze resultaten komen overeen met die van het onderzoek naar de Amsterdamse Ontmoetingscentra in de periode 1994-1996. Voor de definitieve resultaten moet nog even wat werk verzet worden ... maar hopelijk hebben we in maart nog meer positieve resultaten te melden. We zullen de resultaten op verschillende manieren publiceren en op diverse congressen presenteren. De eerste abstracts zijn hiervoor al ingediend. Vanzelfsprekend houden we jullie op de hoogte!

Franka Meiland, onderzoeker IMO-project

Een groetje uit Quellijn ...

AOC-De Pijp (in buurthuis Quellijn) is een groot deel van 2002 bezig geweest een vacature voor een verzorgende in te vullen. Helaas reageerden weinig gekwalificeerde mensen. Maar eind goed al goed is nu Karin Skuric per 1 juni in dienst getreden. Zij werkte bij onze welzijnsorganisatie Combewel op personeelszaken. Zij is zeer leergierig en beweegt zich zeer gemakkelijk tussen onze cliënten.

De uitjes waren ook dit jaar weer een groot succes. Artis blijft favoriet net als de fluis-terboot in het Amsterdamse Bos. De partners van onze cliënten gaan als het even kan ook mee. Verder hebben we gepicknickt in mijn tuin in Waterland. Er lag ook iemand in de hangmat en de ligstoelen waren erg in trek. Momenteel gaan we met een klein

groepje naar het lunchconcert in het Concertgebouw.

De laatste maanden is er veel verloop in de groep geweest. Veel nieuwe mensen en opvallend veel jonge mensen (50-60 jaar) wat toch een andere begeleiding van het personeel vergt. De psychomotorische therapie is ook bij deze groep favoriet. Waarschijnlijk komt dat omdat ze zich dan gemakkelijker uiten en hun energie kwijt kunnen en het succes gehalte is groot.

Ook is er veel bezoek uit binnen-en buitenland geweest. Vooral de Japanners en Italianen waren weer enig. Nadat zij actief met de PMT meededen, zongen ze ook nog liederen voor ons die sommige cliënten hard meezongen.

Helaas gaat Swantien van der Voort, de activiteitenbegeleidster, ons verlaten. Zij kiest voor een baan dichtbij haar huis en kindje in Haarlem. Wij zullen haar erg missen daar zij uitstekend samenwerkte met het buurthuis, vele activiteiten met het buurthuis (oals de bingo met de kinderen en Sint Maarten met de kleuters) zijn door haar geïnitieerd. De cliënten zullen haar vriendelijkheid en warmte zeker missen en ik haar enthousiasme, creativiteit en collegialiteit.

Als iemand dus nog een goede AB'er weet voor 24 uur per week, dan hoor ik het graag!!!

Joke Bos, programmacoördinator AOC Quellijn.

Congressen/symposia:

- Geriatriedagen op 3 en 4 april 2003: De Reehorst, Ede. Bedoeld voor verpleegkundigen, klinisch gerieters, sociaal gerieters, ouderenpsychiaters, verpleeghuisartsen en andere specialisten die veel met ouderen werken. Informatie: 0318-633611.
- Nederlands Public Health Congres 24 april 2003. Voor onderzoekers en gebruikers van onderzoeksresultaten in beleid en praktijk m.b.t. de volksgezondheid en gezondheidszorg in Nederland. Informatie: <http://home.wanadoo.nl/venw/PHC2003.htm>

- Vrijwilligerdag Stichting Alzheimer Nederland op 29 maart 2003 in Zwolle. Be-doeld voor vrijwilligers van de Stichting Alzheimer Nederland. Er is gelegenheid tot kennismaking met andere vrijwilligers, Afdelingen, werkgroepen en mensen uit Bunnik. (tel: 030-6596900, www.alzheimer-nederland.nl)
- Publieksdag van de Stichting Alzheimer Nederland op 30 oktober 2003 in de jaarsbeurs in Utrecht. (tel: 030-6596900, www.alzheimer-nederland.nl)

Tips:

- EHBO bij ouderen. Acute hulp in de thuissituatie. Elsevier Gezondheidszorg, Maarssen 1999. ISBN nr.:90 352 2191 5. Een praktisch instructieboek, dat be-knopt weergeeft wat te doen bij acute ziekte en/of ongevallen in huis. Het is bedoeld voor ouderen, professionals en vrijwilligers in de ouderenzorg. Er wordt aangeraden om naast het raadplegen van het boek tevens een cursus 'EHBO bij ouderen' te volgen. Dit kan bij de Stichting Rescue (t:010-4048164, email: info@rescue.nl)
- "Stichting mens en samenleving" organiseren vakanties voor o.a. mensen met be-ginnende dementie en hun mantelzor-gers. Website: www.s-m-s.org/zorgvakanties/index.htm

Opstekertjes!

In deze koude dagen zijn de warme woorden van deelnemers van de ontmoetingscentra weer een prettige opsteker! We hebben -net als in de vorige decembereditie- weer een greep uit de opmerkingen gemaakt die deel-nemers aan het IMO-onderzoek hebben gemaakt bij de enquêtes.

"Zijn juweeltjes, het personeel. Maken heel goed contact met mijn vrouw. Zij vertrouwt hun heel erg. Ik waardeer het heel erg hoe ze met haar omgaan. Anderen zouden daarvan kunnen le-ren."

"Ben erg gelukkig dat het er allemaal is!"

"De groep is van groot belang voor mijn vader. Hij heeft aanspraak, wordt beziggehouden, begeleid. De hersenen worden geprikkeld, waardoor het ziek-teproces minder hard gaat. Daarmee kan hij langer op zichzelf blijven wonen en hoeft hij minder snel naar een ver-pleeghuis. Dat is ook kostenbesparing."

"Wij kinderen hebben ook eigen levens met (klein)kinderen en werk. De zorg van moeder delen wij volgens een schema. Het ontmoetingscentrum ontlast ons zeer; wij zijn zeer tevreden. Moeder voelt zich veilig bij "club".

"Ik heb rust twee dagen per week, heb contacten met lotgenoten, is belangrijk. en partner heeft het naar zijn zin".

"De vrije uren kan ik thuis besteden aan zaken waar ik nu niet of nauwelijks aan toekom; mits mijn vrouw wil deelnemen".

Mantelzorgers die zich minder belast voelen door het ondersteuningsprogramma in ont-moetingscentra werd gevraagd waar ze dat aan merken. De volgende opmerkingen zijn daarbij gemaakt:

"aan een gevoel van vrijheid, opluchting" ;
*"ben rustiger als mama daar is"; "als het te veel wordt, denk ik: ik ben de enige niet"; "bevrijdende vrije tijd"; "begin te leren hoe om te gaan met de ziekte, van schoonmoeder"; "tijd voor mezelf, rustiger qua emoties, lagere bloeddruk"; "meer achtergrond informatie ,meer steun door gespreksgroep"; "moeder heeft meer afleiding, zelf meer vrije tijd"; Voel mi-jzelf opgewekter als ik weet dat moeder actiever is"; dat alles niet aan mij ligt, in gesprekken hoor je dat gaat zo, of -ook bij mij - met uitleg"; *de dagsoos heeft een gunstige invloed op gedrag van echtgenoot*"; een kleine geruststel-ling voor mijzelf dat mijn moeder die dinsdag contact heeft met leeftijdge-noten".*

CENTRI D'INCONTRO PER MALATI ALZHEIMER E FAMILIARI

Di Daniele Toffoletto, psicogerontologo

La maggior parte delle persone con Alzheimer abita in casa e viene assistita da un partner. Per il partner una presenza pesantissima e stressante. Diversi tipi di assistenza sono stati realizzati per aiutare i malati, ma poco o niente è stato fatto per i partner o i familiari. Un'esperienza, più urbana, è partita da Amsterdam nel 1993. Per venire incontro alle difficoltà dei partner, un sostegno sono sorti ad Amsterdam gli Ontmoetingscentra, i Centri d'Incontro, fondando a macchia d'olio in tutta l'Olanda.

da Rose-Marie Dröes, una ricercatrice al dipartimento di Psicologia di Amsterdam, dopo un accurato studio sulle necessità e i bisogni delle persone familiari un punto d'incontro. Era importante che l'accogliessero i Centri Diurni, gli spazi sociali già esistenti, per favorire le relazioni sociali.

VROUWKERSTEEFEST

EN EEN GOED 2003 !!

INTERACTIEF nr 4 | 2002

Amsterdams model maakt zorg voor mensen met dementie draaglijk

In de eerdere feitelijke behoefte v nog weinig onderz gedreven wil nodig gen en hun klassiek men op de be...

1e congres Centrum Verouderings Onderzoek op 20 november:

... van zeer verschil- partners - werd De commu... de mis- lende talen door de... keer op keer genoemd als ec... verstanden. En ook de financierings... moet op de schop als men echt iets verander... Conclusie van de eerste cvo-studiedag: verander... ren kan, maar kost veel extra inspanningen, fanta... sie en durf van alle betrokkenen. Na het congres was er overigens nog een feestje voor Roosmarie Dröes: zij kreeg de eerste Van Beresteyn Gerontologieprijs vanwege haar bijzondere prestaties om dementerende ouderen en hun omgeving te ondersteunen. Meer over deze prijs stond in Tracer 29. ... volgende studiedag, op 7 november 2002.

Het overheidsbeleid is erop gericht mensen met dem... mogelijk thuis te laten wonen. Vaak is dat ook h... Voor de mantelzorgers van dementerenden ka... zwaar zijn. Zo zwaar zelfs, dat ze zelf psychis... chamelijke gezondheidsklachten krijgen.

onomische status ven meer gezond- n hoge status. Dat n LASA (Longitu- uit VU-onderzoek terker aange- en. Niet en dus relzorg in-

- Amsterdamse model onderscheidt zich op drie manieren van het huidige aanbod:
- het ondersteuningsprogramma richt zich op zowel de persoon met dementie als op de mantelzorger;
- alle activiteiten worden aangeboden op één laagdrempelige locatie (buurtcentra, ouderencentra);
- de begeleiding wordt geboden door één vast professioneel team dat bestaat uit een programmanager en een activiteitscoördinator en een verzorger.

